

Sygn. akt I PK 256/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa P. G.
przeciwko A. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą "B." w C.
o odszkodowanie, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, diety za
podróże służbowe,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 maja 2017 r.,
skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w P.
z dnia 8 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI Pa (...) Sąd Okręgowy w P. w sprawie z powództwa P. G. przeciwko A. M. o odszkodowanie, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy oraz diety za podróże służbowe oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Ż. z 3 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV P (...), w którym Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda między innymi kwotę 28.030 zł tytułem diet za podróże służbowe.

Sąd odwoławczy ocenił, że Sąd Rejonowy nie naruszył art. 300 k.p. w zw. z art. 358 § 1 k.c. zasądzając od pozwanego zapłatę kwoty diet wyrażonej w walucie polskiej, zgodnie z żądaniem pozwu. Sąd drugiej instancji wskazał, że zgodnie z § 13 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r.

w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujący pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. (Dz.U. z 2002 r. Nr 236, poz. 1991 z późn. zm.) rozliczenie kosztów podróży jest dokonywane w walucie otrzymanej zaliczki, w walucie wymienialnej albo w walucie polskiej, w terminie 14 dni od dnia zakończenia podróży. W ocenie Sądu Okręgowego, przepisy te nie regulują, kto ma prawo do wyboru waluty. Zdaniem Sądu odwoławczego pierwszorzędne znaczenie będzie miało ukształtowanie takiego zobowiązania na podstawie zgodnej woli stron.

Sąd drugiej instancji nie podzielił stanowiska strony pozwanej, że z przepisów § 13 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. wynika, że zapłata diety jest to zobowiązanie przemienne określone w art. 365 § 1 k.c., którego wybór należy do dłużnika. Jest to zobowiązanie jednorodnjajowe - jedno świadczenie, którego nie dotyczą przesłanki tego przepisu. Jako zobowiązanie przemienne może więc zostać uznane tylko takie, w którym wskazano więcej niż jedno świadczenie.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył w całości skargą kasacyjną pozwany. Skargę oparto na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące kwestii czy § 13 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju stwarza dla wierzyciela prawo wyboru waluty rozliczenia diet z tytułu podróży służbowych. Skarżący wyraził przy tym stanowisko, zgodnie z którym prawo wyboru waluty w zakresie rozliczenia diet za podróże służbowe powinno być ustalane przy uwzględnieniu treści art. 358 § 1 k.c. w zw. art. 300 k.p., który, jak wskazał skarżący, stanowi, że prawo wyboru waluty przynależy wyłącznie dłużnikowi zarówno w sytuacji, gdy dłużnik spełnia świadczenie w terminie, jak i w sytuacji gdy pozostaje w zwykłym opóźnieniu lub zwłoce. W wypadku zwłoki dłużnika wierzycielowi służy natomiast prawo wyboru

kursu, po jakim będzie przeliczona wartość waluty obcej w wypadku wyboru przez dłużnika waluty krajowej albo w wypadku, gdy umowa stron przyzna mu uprawnienie do wyboru waluty.

Pozwany nie składał odpowiedzi na skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen

prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Skarżący nie uzasadnił należycie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie wykazał, aby sformułowane przez niego zagadnienie prawne w istocie miało walor istotności i wpływało na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy, jak i innych spraw tego rodzaju. Należy zauważyć, że zagadnienie to pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy. Z treści § 13 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju nie wynika, kto ma prawo dokonania wyboru waluty, nie ulega jednak wątpliwości, że ze wskazanego przepisu wynika

alternatywność waluty spełnienia świadczenia. Godzi się również zauważyć, że przepis ten jasno określa termin wymagalności roszczenia, który wpływa na określenie daty, z której należy przyjąć kursy walut w celu określenia wartości roszczenia w walucie polskiej. Skarżący nie uzasadnił należycie, że rozstrzygnięcie sformułowanego w skardze kasacyjnej zagadnienia prawnego wpłynie na zasadność samego roszczenia powoda, ani nawet na wysokość należnej kwoty diety.

Warto również zwrócić uwagę, że przepis art. 358 § 1 k.c. dotyczy zobowiązań, których przedmiotem jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej. Tymczasem, zgodnie z § 13 ust. 3 przywoływanego Rozporządzenia należność z tytułu diet może zostać spełniona nie tylko w walucie obcej ale również w walucie otrzymanej zaliczki (która może być walutą polską) albo wprost w walucie polskiej, treść tego nie przepisu nie wskazuje również, aby waluta obca w była w jakikolwiek sposób preferowana.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.